

Leonor och hennes man Nehemias klädda i arhuacos vackert vävda vita klädedräkt. Foto: Anna Klint

Leonor Zalabata Torres

Arhuacokvinna får Anna Lindh-pris

[Arhuaco; Colombia] Leonor Zalabata Torres, arhuacoledare från Colombia, tilldelades pris från Anna Lindhs minnesfond den 19 juni i år för sina insatser i hemlandet.

Vi möter en stolt arhuacokvinna på besök i Sverige. Leonor Zalabata Torres heter hon och är här för att ta emot det internationella stipendiet från Anna Lindhs minnesfond. Med sig på resan har hon sin man Nehemias Torres Arroyo.

Jag träffar dem för en intervju på Etnografiska museet. Leonor har förmågan att röra sig med lugn

i många olika miljöer. Hon är aktiv i bland annat den Nationella Kommissionen för ursprungsfolks rättigheter i Colombia och har fått arhuacos traditionella andliga ledare, *mamus*, förtroende att representera sitt folk. Ursprungsfolken är som fåglar, säger Leonor. Vi byter klädedräkt, men sången är densamma.

Minnesfondens uppdrag är att stödja kvinnor som i Anna Lindhs anda har modet att bekämpa fördomar och orättvisor. Stipendiet skall uppmärksamma agerande som visar att våldet inte får övervinna tron på att man genom fredliga medel och demokratiska kanaler kan påverka. Detta lever verkligen Leonor upp till. Motiveringen till priset lyder:

Med envishet, mod och styrka bedriver Leonor Zalabata Torres en kamp för allas lika rätt till fred och ett värdigt liv. Som ledare för dem som osynliggjorts i ett Colombia där våld och förtryck blivit vardag, är hon en förebild i sin tveklösa optimism och tro på framtiden.

Leonor arbetar sedan 30 år tillbaka för att de mänskliga rättigheterna skall respekteras, både regionalt i sin hemtrakt Sierra Nevada, nationellt och internationellt. Hon har deltagit i FN-sammanhang i Geneve och New York och talat för ursprungsfolkens sak. Hon har periodvis levt under dödshot, men trots det fortsatt sin kamp i ett samhälle i väpnad konflikt och med stora humanitära problem.

Arhuaco är en av fyra folkgrupper i Sierra Nevada i norra Colombia. Fjärde Världen drev för några år sedan ett projekt hos arhuaco genom Bengt Arne Runnerström, där en gammal missionärsstation byggdes om till en skola för arhuaco (Se FV 2/94). Skolan fungerar bra, meddelar Leonor. Hälsa, utbildning och erkännande av deras traditionella system är områden där hon tagit initiativ till förbättringar. Ett resultat av hennes arbete är en utbildningsplan som idag används inom regionen.

– Vi, ursprungsfolken, är som plantor som behöver vår omgivning för att växa, säger Leonor. Hon vill både stärka den traditionella kunskapen hos arhuaco, samtidigt som hon arbetar för att staten skall gå in och garantera folkets säkerhet och att lagar om mänskliga rättigheter efterlevs. De största problemen som hon ser, är att det inte existerar någon statlig politik som stödjer ursprungsfolken.

– Det finns rättigheter, lagar, normer, internationella konventioner. Det finns skrivet. Men utvecklingen i praktiken existerar inte, säger hon.

Det finns en dubbelmoral i samhället och det saknas kontroll av till exempel vapenindustri och narkotikahandel, säger Leonor. Hon är inte emot kokaodling, vilket är en traditionell läkeväxt hos arhuaco, men har sett vilka negativa följder handeln med koka har fått i övriga samhället. Hon är en stark kvinnlig förebild för andra kvinnor hos sitt eget folk.

På Södra Teatern den 19 juni, Anna Lindhs födelsedag, tar Leonor Zalabata Torres emot sitt pris. Jan Eliasson, tidigare utrikesminister och FN-ambassadör, håller invigningstalet och bland gästerna märks bland andra före detta statsministern Ingvar Carlsson och ärkebiskop KG Hammar, vilka båda sitter i den kommitté som utser stipendiaterna. Dans och uppträdanden följer på talen. Det är en kvinnornas kväll. Leonor är en förebild för oss alla.

Text: Anna Klint

Foto: Anna Klint, Sandra Holmes

Foto: Sandra Holmes

Foto: Anna Klint

Till Brasilianska rytmer dansar Leonor Zalabata Torres vid prisutdelningen på Södra Teatern.

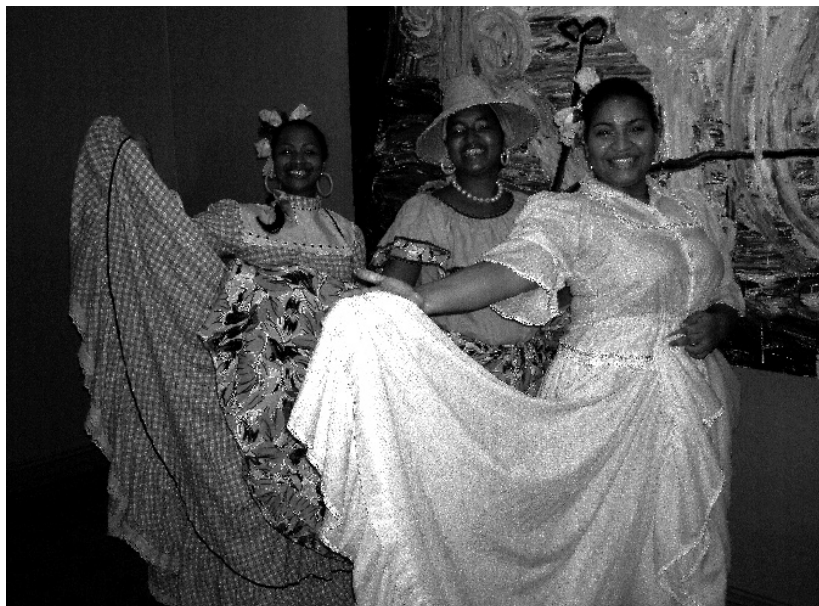

Foto: Sandra Holmes

